

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Хмельницького базового медичного фахового коледжу

І.М. Нагорний

«28» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ФІЗИКИ

для вступників на основі повної загальної середньої освіти (11 класів),
які визначені Правилами прийому та мають право брати участь у конкурсі за
результатами вступних випробувань для здобуття освітньо-професійного
ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 223 Медсестринство

м. Хмельницький
2023 р.

I. ФОРМА, СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ХІМІЇ

Головною метою проведення вступних випробувань є об'єктивне та неупереджене оцінювання рівня навчальних досягнень осіб, які здобули базову загальну середню освіту і виявили бажання вступити до Хмельницького базового медичного фахового коледжу на відділення «Фармація».

Вступні випробування з хімії у 2023 році проводяться у формі співбесіди.

Кожен абітурієнт отримує варіант індивідуальних різнорівневих завдань.

Загальна кількість завдань – **6** в кожному варіанті.

На підготовку до усної відповіді (співбесіди) відводиться не менше 20 хвилин.

Кожен буклет (варіант) включає завдання трьох типів.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№1-4). До кожного завдання подано чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт вказав правильну відповідь.

Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (№5). До завдання подано інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити логічні пари). Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав та зазначив правильні відповіді.

Завдання відкритої форми (№6). Абітурієнт має виконати письмово, аргументуючи хід виконання. Завдання оцінюється залежно від ступеню його виконання.

Схеми оцінювання завдань з хімії:

Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в **0** або **5** балів: 5 балів, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) оцінюється в **0, 10, 20, 30** або **40** балів: **10** балів за кожною правильно встановлену відповідність (логічну пару); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної логічної пари або відповіді на завдання не надано.

Завдання відкритої форми оцінюється від **0** до **40** балів залежно від ступеню виконання. Також береться до уваги раціональність виконання завдання

II. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ХІМІЇ

Тестові завдання для проведення вступних випробувань з хімії у 2023 р. розроблено відповідно до чинної навчальної програми з хімії для 7-9 класів (К.: Опіон, 2017) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/10-ximiya-7-9.doc> та програми з хімії для проведення вступних іспитів до Хмельницького базового медичного коледжу в 2023 році.

Вступ. Початкові хімічні поняття.

Хімія – природнича наука. Речовини та їх перетворення у навколишньому світі.

Фізичні тіла. Матеріали Матеріали. Речовини. Молекули. Атоми.

Хімічні елементи, їхні назви і символи. Поширеність хімічних елементів у природі. Ознайомлення з Періодичною системою хімічних елементів. Маса атома. Атомна одиниця маси. Відносні атомні маси хімічних елементів.

Хімічні формули речовин. Прості та складні речовини. Багатоманітність речовин.

Метали й неметали. Металічні та неметалічні елементи.

Валентність хімічних елементів. Складання формул бінарних сполук за валентністю елементів. Визначення валентності елементів за формулами бінарних сполук. Відносна молекулярна маса, її обчислення за хімічною формулою.

Масова частка елемента в складній речовині.

Фізичні й хімічні явища. Хімічні реакції та явища, що їх супроводжують. Хімічні властивості речовин. Закон збереження маси речовин під час хімічних реакцій. Схема хімічної реакції. Хімічні рівняння.

Кисень.

Повітря, його склад.

Оксиген. Поширеність Оксигену в природі. Кисень, склад його молекули, поширеність у природі. Фізичні властивості кисню.

Добування кисню в лабораторії (на прикладі гідроген пероксиду і води) та промисловості. Реакція розкладу. Поняття про каталізатор. Способи збирання кисню. Доведення наявності кисню.

Хімічні властивості кисню: взаємодія з простими речовинами (вуглець, водень, сірка, магній, залізо, мідь). Реакція сполучення.

Поняття про оксиди, окиснення (горіння, повільне окиснення, дихання).

Умови виникнення та припинення горіння.

Взаємодія кисню зі складними речовинами (повне окиснення метану, гідроген сульфїду).

Колообіг Оксигену в природі. Озон. Проблема чистого повітря. Застосування та біологічна роль кисню.

Вода

Вода, склад молекули, поширеність у природі, фізичні властивості. Вода – розчинник.

Розчин і його компоненти: розчинник, розчинена речовина.

Кількісний склад розчину. Масова частка розчиненої речовини. Виготовлення розчину. Взаємодія води з оксидами. Поняття про кислоти й основи. Поняття про індикатори.

Значення води і водних розчинів у природі та житті людини. Кислотні дощі. Проблема чистої води. Охорона водойм від забруднення. Очищення води на водоочисних станціях та в домашніх умовах.

Будова атома. Періодичний закон і періодична система хімічних елементів

Короткі історичні відомості про спроби класифікації хімічних елементів. Поняття про лужні, інертні елементи, галогени.

Будова атома. Склад атомних ядер (протони і нейтрони). Протонне число. Нуклонне число. Будова електронних оболонок атомів хімічних елементів № 1-20. Стан електронів у атомі. Електронні орбіталі. Енергетичні рівні та підрівні; їх заповнення електронами в атомах хімічних елементів № 1-20. Електронні та графічні електронні формули атомів хімічних елементів № 1-20. Поняття про радіус атома.

Періодичний закон Д. І. Менделєєва (сучасне формулювання). Періодична система хімічних елементів, її структура.

Характеристика хімічних елементів № 1-20 за їхнім місцем у періодичній системі та будовою атома.

Значення періодичного закону.

Хімічний зв'язок і будова речовини

Природа хімічного зв'язку. Електронегативність атомів хімічних елементів. Ковалентний зв'язок, його утворення. Полярний і неполярний ковалентний зв'язок. Електронні формули молекул. Йони. Йонний зв'язок, його утворення.

Кристалічні ґратки. Атомні, молекулярні та йонні кристали. Залежність фізичних властивостей речовин від типів кристалічних ґраток.

Кількість речовини. Розрахунки за хімічними формулами

Кількість речовини. Моль – одиниця кількості речовини. Стала Авогадро. Молярна маса.

Закон Авогадро. Молярний об'єм газів.

Відносна густина газів.

Основні класи неорганічних сполук

Класифікація неорганічних сполук, їхні склад і номенклатура.

Фізичні властивості оксидів. Хімічні властивості основних, кислотних та амфотерних оксидів: взаємодія з водою, кислотами, лугами, іншими оксидами.

Фізичні властивості кислот. Хімічні властивості кислот: дія на індикатори, взаємодія з металами, основними оксидами, основами, солями. Реакція нейтралізації. Ряд активності металів. Реакції заміщення й обміну. Заходи безпеки під час роботи з кислотами.

Фізичні властивості основ. Хімічні властивості лугів: дія на індикатори, взаємодія з кислотами, кислотними оксидами, солями. Хімічні властивості нерозчинних основ: взаємодія з кислотами і розкладання внаслідок нагрівання. Заходи безпеки під час роботи з лугами.

Хімічні властивості амфотерних гідроксидів: взаємодія з кислотами, лугами (в розчині, при сплавлянні).

Фізичні властивості середніх солей. Хімічні властивості середніх солей: взаємодія з металами, кислотами, лугами, іншими солями.

Генетичні зв'язки між основними класами неорганічних сполук.

Поширеність у природі та використання оксидів, кислот, основ і середніх солей. Вплив на довкілля і здоров'я людини.

Розчини

Поняття про дисперсні системи. Колоїдні та істинні розчини. Суспензії, емульсії, аерозолі.

Будова молекули води, поняття про водневий зв'язок. Розчинність речовин, її залежність від різних чинників. Насичені й ненасичені, концентровані й розведені розчини. Теплові явища, що супроводжують розчинення речовин. Розчинення як фізико-хімічний процес. Поняття про кристалогідрати.

Електролітична дисоціація. Електроліти й неелектроліти. Електролітична дисоціація кислот, основ, солей у водних розчинах. Ступінь електролітичної дисоціації. Сильні й слабкі електроліти.

Поняття про рН розчину (без математичних розрахунків). Значення рН для характеристики кислотного чи лужного середовища. Реакції обміну між розчинами електролітів, умови їх перебігу. Йонно-молекулярні рівняння хімічних реакцій.

Виявлення в розчині гідроксид-іонів та йонів Гідрогену. Якісні реакції на деякі йони. Застосування якісних реакцій.

Хімічні реакції

Класифікація хімічних реакцій за кількістю і складом реагентів та продуктів реакцій: реакції сполучення, розкладу, заміщення, обміну.

Ступінь окиснення. Визначення ступеня окиснення елемента за хімічною формулою сполуки. Складання формули сполуки за відомими ступенями окиснення елементів.

Окисно-відновні реакції. Процеси окиснення, відновлення, окисники, відновники.

Складання рівнянь окисно-відновних реакцій.

Значення окисно-відновних процесів у житті людини, природі й техніці.

Екзотермічні й ендотермічні реакції. Термохімічне рівняння.

Оборотні й необоротні реакції.

Швидкість хімічної реакції, залежність швидкості реакції від різних чинників.

Початкові поняття про органічні сполуки

Особливості органічних сполук (порівняно з неорганічними). Елементи-органогени.

Вуглеводні

Метан як представник насичених вуглеводнів. Гомологія. Гомологи метану (перші десять), їхні молекулярні і структурні формули та назви.

Фізичні властивості. Реакція заміщення для метану.

Етен (етилен) і етин (ацетилен) як представники ненасичених вуглеводнів.

Молекулярні і структурні формули. Фізичні властивості. Реакція приєднання для етену й етину (галогенування, гідрування).

Горіння вуглеводнів.

Поняття про полімери на прикладі поліетилену. Застосування поліетилену.

Поширення вуглеводнів у природі. Природний газ, нафта, кам'яне вугілля – природні джерела вуглеводнів. Перегонка нафти. Вуглеводнева сировина й охорона довкілля. Застосування вуглеводнів.

Оксигеновмісні органічні речовини.

Поняття про спирти, карбонові кислоти, жири, вуглеводи.

Метанол, етанол, гліцерол: молекулярні і структурні формули, фізичні властивості. Горіння етанолу. Якісна реакція на гліцерол.

Отруйність метанолу й етанолу. Згубна дія алкоголю на організм людини.

Етанова (оцтова) кислота, її молекулярна і структурна формули, фізичні властивості. Хімічні властивості етанової кислоти: електролітична дисоціація, дія на індикатори, взаємодія з металами, лугами, солями. Застосування етанової кислоти. Вищі карбонові кислоти: стеаринова, пальмітинова, олеїнова. Мило, його склад, мийна дія.

Жири. Склад жирів, фізичні властивості. Природні й гідрогенізовані жири. Біологічна роль жирів.

Вуглеводи: глюкоза, сахароза, крохмаль, целюлоза. Молекулярні формули, фізичні властивості, поширення і утворення в природі. Крохмаль і целюлоза – природні полімери. Якісні реакції на глюкозу і крохмаль. Застосування вуглеводів, їхня біологічна роль.

Нітрогеновмісні органічні речовини.

Поняття про амінокислоти. Білки як біологічні полімери. Денатурація білків. Біологічна роль амінокислот і білків. Значення природних і синтетичних органічних сполук.

Захист довкілля від стійких органічних забруднювачів.

Роль хімії в житті суспільства

Багатоманітність речовин та хімічних реакцій. Взаємозв'язки між речовинами та їхні взаємоперетворення.

Місце хімії серед наук про природу, її значення для розуміння наукової картини світу.

Роль хімічної науки для забезпечення сталого розвитку людства.

Хімічна наука і виробництво в Україні. Видатні вітчизняні вчені – творці хімічної науки

Демонстраційний буклет завдань для співбесіди

I рівень

(максимально можлива кількість балів 20)

Завдання 1 – 4 мають чотири варіанти відповідей. У кожному завданні – лише ОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та зазначте її.

1. Вкажіть кількість протонів, що містяться в атомі Натрію
А 11
Б 12
В 23
Г 8
2. Обчисліть і позначте ступінь окиснення Нітрогену в магній нітраті
А +2
Б +5
В +4
Г +3
3. Вкажіть частинки, які завжди присутні в розчинах лугів
А гідроксид-йони
Б йони Гідрогену
В йони металу
Г йони Гідрогену та йони металу
4. Позначте назву типу реакції взаємодії етену з водою
А розпаду
Б обміну
В заміщення
Г приєднання

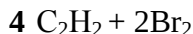
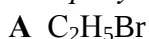
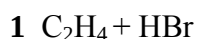
II рівень

(максимально можлива кількість балів 40)

5. Встановіть відповідність між реагентами і продуктами реакцій

Реагенти

Продукти реакцій

У завданні 5 до кожного із завдань позначених ЦИФРАМИ, виберіть та вкажіть один правильний, на Вашу думку варіант відповіді, позначений БУКВОЮ.

III рівень

(максимально можлива кількість балів 40)

Розв'яжіть задачу та аргументуйте хід розв'язування.

6. Обчисліть масу сульфур(VI) оксиду, який потрібно розчинити у 92 мл води, щоб одержати розчин з масовою часткою сульфатної кислоти 9,8%.

ЛІТЕРАТУРА

1. Підручник «Хімія. 7 клас»/авт. Попель П.П., Крикля Л.С./ К: «Академія», 2020.
2. Підручник «Хімія. 8 клас»/авт. Попель П.П., Крикля Л.С./ К: «Академія», 2021
3. Підручник «Хімія. 9 клас»/авт. Попель П.П., Крикля Л.С./ К: «Академія», 2017.
4. Хімія. 8 клас: задачі та вправи / авт. Попель П.П., Крикля Л.С./ К.: «Академія», 2018.
5. Хімія. 9 клас: задачі та вправи / авт. Попель П.П., Крикля Л.С./ К.: «Академія», 2020.
6. Збірник задач і вправ з хімії/ авт. Ярошенко О.Г. /К:«Освіта» 2017.